

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

ad egy évtized trágyázási kísérleteiről, amelyeknek anyagát a gyakorlati szakemberek, de még a kutatók is elég nehezen tudnák így összeszedni. Ézzel kapcsolatban ki kell emelnünk, hogy a könyv a trágyázási kérdéseknek jóformán minden területére betekintést nyújt (adag, alkalmazás, trágyafélék, külső tényezőkkel való kapcsolat, beltartalom stb.).

— Nagyon megkönnyíti az áttekinthetőséget, hogy az egyes dolgozatok tagolása egységesnek mondható, és minden tanulmány végén összefoglalás van, amelyből rövid idő alatt tájékozódni lehet a kísérletek eredményeiről.

— Szerencsésnek mondható, hogy a tanulmányok nemcsak az összevont eredményeket közlik, hanem megtalálhatók bennük az évenkénti alapadatok is, amelyeket további — esetleg éppen ökonómiai — elemzésre is fel lehet használni.

Természetesen — mint minden ilyen összeállításnál — hiányolhatunk is bizonyos dolgokat.

— Elsősorban talán azt, hogy bár az Előszó szerint „a cikkgyűjteményben helyet kapott minden olyan munka, amely kísérletekkel támasztja alá véleményét”, műtrágyaadag- és -aránykísérletek szántóföldi növényeink közül csak a búzára és kukoricára vonatkozóan találhatók a könyvben, holott ilyen kísérleteket más szántóföldi növényekkel és gyopeken is végeztek, és például a rozs, a rizs, a burgonya, a cukorrépa, a dohány, a napraforgó, a gyp stb. trágyázása ugyancsak fontos téma a trágyázás kérdéseinek körében. Noha ez ellen lehet érvelni a terjedelem

szabta korlátokkal, és azzal, hogy a könyv a trágyázás általános kérdéseit tárgyalja, mégis, a gyakorlati szakemberek számára nagyon hasznos lett volna egy ilyen bővített jellegű kiadvány, még egy második kötet árán is. Reméljük, hogy a következő ilyen jellegű kiadványnál ez megvalósítható lesz.

— Feltűnő, hogy a műtrágyaadag- és -aránykísérleteknél a szántóföldi növények esetében nem a rendelkezésre álló legjobb beállítású kísérletek szerepelnek, és kertészeti növények esetében jobb beállítású, jóval több kezeléskombinációval rendelkező kísérleteket találunk. Ez adagkérdés esetében kifogásolható, noha tény, hogy az újabb elrendezésű kísérletek még nem lezárt kísérletsorozatok.

— Végül, az ökonómusnak, de a gyakorlati szakembernek is, hiányoznak a gazdaságossági értékelések. Ilyeneket legalább példaképpen szerepeltetni kellett volna, hiszen volt ilyen irányú dolgozat korábban is, például Györffy Béláné 1961-ben. A kísérletek értékelésénél az elért terméstartalom abszolút nagysága, valamint 1 kg hatóanyagra vetített mennyisége az, amit mint gazdasági értékelésre alkalmas adatokat közölnek. Persze így az 1 kg hatóanyagra vetített terméstartalom csak az adag átlagában érvényes. Ha a szakember a többletadagok esetében kíváncsi az 1 kg hatóanyagra jutó terméstartomatra — mert ezzel tudja legegyszerűbb eszközökkel az adagok gazdaságosságát megítélni —, akkor ezt ki kell számítani az alapadatokból.

Mészáros Sándor

A TÖLGYEK

(Szerk.: dr. Keresztesi Béla, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967.)

Az erdőgazdálkodás viszonylag kis területaránya ellenére is jelentős szerepet tölt be népgazdaságunkban. Egy-

felől ugyanis a fa változatlanul elsőrendű és nem minden téren helyettesíthető nyersanyag, másfelől faszükségletünknek hazai forrásokból minél nagyobb arányokban való kielégítése igen fontos külkereskedelmi érdek.

Minisztertanácsi határozat írja elő

az erdők sokoldalú, magas színvonalú hasznosításának, értékük növelésének a szükségességét. Mivel az erdőtörvény végrehajtása, illetve a földrendezések során a mezőgazdasági nagyüzemek kezelésébe került az erdők mintegy 27%-a, a minisztertanácsi határozat előírásának megvalósításában a nagyüzemekre is számottevő feladatok hárulnak, de a jövedelmezési mód alakulása tekintetében sem közömbös a kezelésükben álló erdők minősége.

Hazánk erdőterületének mintegy 58,6%-át a tölgyek erdőtípusai foglalják el; részarányukat a jövőben 45% körül tervezik. Az erdők minőségének, hozamának, jövedelmezőségének, a fcellátás hazai bázisainak az alakulásában éppen ezért a tölgyeknek fontos szerep jut.

Bár egyes, elsősorban a gyorsan növő nemes nyárok termesztésére alkalmas termőhelyeken a tölgyek visszaszorulása várható, a hegy- és dombvidékek kocsánytalan tölgyesei, a síkvidékek és a hullámterek kötött talajain pedig a kocsányos tölgyek a jövőben is tartják vezető szerepüket. Emellett a kocsányos tölgy a szikes tájakon folyó fásításokban eddig is a leginkább termőhely-álló gazdasági fafajnak bizonyult. Ugyanakkor a legkevésbé értékes cser-tölgy indokolatlanul nagy területarányt (kerekén a tölgyek $\frac{1}{3}$ -át) képviseli. Az ugyancsak kisebb értékű sarjerdők a tölgyeseknek szintén mintegy harmadrészét teszik ki. Mindezen oknál fogva nagyon is indokolt volt a tölgy-monográfia megjelentetése.

A könyv széles körű hazai kutatási

eredményekre, a hazai és a külföldi szakirodalmi közlésekre támaszkodva a teljesség igényével adja a tölgyfélék rendszertani és leíró ismertetését, termőhelyi igényeit, erdőtársulásainak és erdőtípusainak a leírását, tárgyalja termesztési lehetőségeiket, a nemesítés, a tölgy-makk- és csemetetermesztés kérdéseit. Részletesen foglalkozik a tölgyesek telepítésével, felújításával, nevelésével, fatermesztéssel, fontosabb betegségeikkel, károsítóikkal, az azok ellen való védekezéssel. Alapos tájékoztatást nyújt a tölgyállományok ki-termelésére, a belőlük nyerhető favá-lasztékokra, felhasználási lehetőségeikre, a faanyag tulajdonságaira és a fahibák-ra nézve. Ismerteti a tölgyesekben nyerhető mellékhasználatokat is. A korszerű nagyüzemi termesztés köve-telményeit szem előtt tartva, a tölgy-gazdálkodás gépesítését külön fejezet tárgyalja. Az olvasó részletes tájékoz-tatást kap a tölgyek népgazdasági je-lentőségéről is.

A jól sikerült monográfiát az erdész szakembereken kívül sok haszonnal forgathatják mind az erdőt kezelő me-zőgazdasági üzemek szakemberei, mind pedig az egyes termesztési ágazatok fej-lesztésén munkálkodó üzemszervezők. Segítségével nemcsak az adott esetek-ben szükséges szakmai ismeretek sajá-títhatók el, hanem a tölgyek népgazda-sági és üzemben belüli szerepével és termesztési lehetőségeivel kapcsolatos számos, köztudatban élő, téves nézet is eloszlatható.

Tóth Béla dr.